

HEGYALJAI MÁTYÁS: A RENDÉSZETI SZERVEK NEMZETKÖZI EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK STRUKTÚRÁJA

1. Megközelítés

Lehet, hogy egy kissé furcsának hat a határőrség által szervezett konferencián, ha éppen a Rendőrség egy tagja tart a rendészeti szervekről vagy akár a rendőrségről szóló előadást, azonban nyilvánvaló, hogy a két szervezet nem is áll olyan távol egymástól, mint amennyire néhányan gondolják. Vannak természetesen eltérő sajátosságok a két szervezet funkciójából adódóan, de nagyon sok közös vonás és találkozási pont is létezik, különösen, ha a bűnüldözési funkció oldaláról vizsgáljuk a szóban forgó egységeket.

Az első és legfontosabb kapcsolódási pont, hogy mind a Határőrség mind a Rendőrség a Belügyminisztérium szervezeti keretein belül működik. A szerepe természetesen mindkettőnek alapvetően más, azonban attól a ponttól kezdve, hogy a Határőrség is nyomozati jogkört kapott egyes bűncselekmények vonatkozásában, még több közös vonás fedezhető fel a két szervezet működésében. Ebből már nyilvánvalóan kitűnik, hogy én ezen a helyen a kifejezetten bűnügyi vonatkozású szempontokat kívánom vizsgálni és ugyanebből a kiindulópontból szemlélem a rendészeti szervek nemzetközi kapcsolattartását és együttműködését is.

Azzal gondolom mindenki egyetért, hogy ez az ún. bűnügyi típusú együttműködés egyre inkább a figyelem középpontjába kerül, hiszen a bűnözésre való érzékenység egyre nagyobb mértékben érezhető a társadalmunkban. Ennek következménye, hogy a bűncselekményekkel való foglalkozás már szinte minden létező szervezet programjában megtalálható, hiszen az ENSZ, az Európa Tanács, a G8-ak, a CEI¹⁰⁸, a SECI¹⁰⁹, WCO¹¹⁰, PHARE projektek, IACP¹¹¹, valamint egyéb civil szervezetek keretein belül is működnek különböző szakértői csoportok és néha ez a bűnügyi együttműködés már túl tágnak is tűnhet. Mivel a nemzetközi együttműködés már ennyire szerteágazó, így most ezen a helyen csak a magyar nyomozó szerveket segítő szűkebb és a legjelentősebb együttműködési formára és ezen belül is csak a legaktuálisabb szervezeti felépítésre valamint annak az utóbbi időben bekövetkezett változásaira kívánok koncentrálni.

Ennek további aktualitását az adja, hogy a két évvel ezelőtt létrehozott, az alábbiakban bemutatásra kerülő kapcsolattartó központ nemrégén újabb jelentős változáson esett át.

Nem kívánok arra kitérni, hogy a címben miért rendészeti szervek együttműködése szerepel és miért nem pl. rendvédelmi szervek együttműködése, hiszen az irányzatok és a fogalom megközelítései itt azért eltérhetnek, mint ahogy el is térnek egymástól. Gondoljunk csak arra a megközelítésbeli különbségre, amelyben az általam egyformán

¹⁰⁸ Central European Initiative = Közép-Európai Kezdeményezés

¹⁰⁹ Southeast European Cooperation Initiative – Délkelet-európai Együttműködési Kezdeményezés

¹¹⁰ World Customs Organization = Vámigazgatások Világszervezete

¹¹¹ International Association of Chiefs of Police = Rendőrfőnökök Nemzetközi Szervezete

tisztelt Fiszter Géza és Parádi József nyilvános vitára bocsátkozott a rendvédelem és a rendészet elméleti kérdésének elemzése során.

Mintegy tíz évvel ezelőtt a hazai szakirodalomban sajátos vita alakult ki a reformerek és a fontolva haladók között. A reformerek törekvéseik lényegét a rendészet fogalomban találták meg, míg a pragmatikusnak is nevezhető másik irányzat a rendvédelem kifejezésben foglalta össze elgondolásait.¹¹²

Az elméleti vita során kiderült, hogy a két szerző nem áll túlságosan távol egymástól és ennek során még kompromisszumra is hajlamosak, amely kifejezetten azt érzékelteti, hogy az említett kérdés megoldását igazán fontosnak tartják és ezzel párhuzamosan hajlandóak még álláspontjaikat is közelíteni egymáshoz.

Finszter Géza írásának utolsó bekezdéseiben foglalt mondanójának minden sorával egyet tudok érteni, ezért azt – mivel jobb befejező gondolatot keresve sem találtam volna – szó szerint idézem. Csupán a rendészetet cseréltem fel a rendvédelem szóval: „A világ új kihívásai valóban komoly feladatok elé állítják a hadseregeket és a rendvédelmet egyaránt. A jelek arra utalnak, hogy a jó megoldásokat e két szakma művelőinek saját kompetenciájukban kell megtalálniuk, ami nem zárja ki a szoros együttműködést, de a munkamegosztást inkább erősíteni és nem fellazítani szükséges”.¹¹³

Az idézett művekben szereplő záró gondolatokat én most valamelyest nyitó gondolatokként szeretném magamévá tenni és azon belül is kiemelt figyelmet fordítani a „világ új kihívásainak”, a „jó megoldásokat”, a „saját kompetenciát” kifejezéseknek és ezeket a kifejezéseket azzal a módosítással egészíteném ki, hogy a munkamegosztást az együttműködés szóra, amely ennek következtében úgy hangzik, hogy az együttműködést erősíteni kell és nem fellazítani.

2. A jelenség

Ez a szervezett bűnözés már jó pár éve nem az országon belül működő szervezetséget jelenti, hanem a határon átnyúló bűnözéssel operáló szervezett egységeket. Egyre inkább tapasztalható az a jelenség is, hogy eddig külön-külön dolgozó bűnözői csoportok kötnek egymással egyezségeket és így próbálnak meg extraprofitot elérni. Ezzel párhuzamosan a minél jobban szervezett csoportokat egyre nehezebb a bűnüldöző szerveknek felderíteniük, amire jelenleg csak egyetlenegy megoldási alternatíva jöhet szóba, ami azt jelenti, hogy a bűnüldöző szerveknek is minél szorosabb kapcsolatrendszer kiépítésére kell törekedniük.

A nemzetközi bűnüldözés, az államok rendőrségeinek együttműködése általában akkor vetődik fel, ha a bűncselekmény elkövetése bármilyen oknál fogva több ország területét érinti, valamint akkor, ha a bűncselekmény elkövetése után bekövetkezett események miatt a bizonyításhoz, a bizonyítékok felkutatásához, összegyűjtéséhez, rögzítéséhez több ország területén kell eljárási cselekményeket foganatosítani. Az ország belső joga szerint a büntetőeljárás megindításához a bűncselekmény gyanúja vagy a gyanú valamilyen valószínűségi foka szükséges. A személy felelősségre vonásához pedig az kell, hogy ő legyen gyanúsítható – alaposan gyanúsítható – a bűncselekmény elkövetésével.¹¹⁴

¹¹² Finszter Géza: Rendészet vagy rendvédelem Belügyi szemle 2001/2. szám 87. o.

¹¹³ Parádi József: Rendvédelem vagy rendészet – Belügyi szemle 2001/2. szám 108. o.

¹¹⁴ Nyíri Sándor: A rendőrségek nemzetközi együttműködése – Belügyi szemle 1995/4. szám. 8. o.

Természetesen mindenképpen üdvözlendőek a csatlakozásra való felkészülést elősegítő Akcióprogramok. Sőt, létezik olyan vélemény, miszerint a harmadik pillér legsikeresebb részének a nemzetközi bűnözés elleni programok tekinthetők. Ezek a programok általában tisztviselők cseréjét ösztönzik.¹¹⁵

Az elkövetkezőkben majd látható, hogy nem kívánom elvitatni sem a Határőrség sem a Rendőrség vagy akár más szervek már eddig jól bevált kapcsolatfelvétellel és kapcsolattartásra irányuló igényeit és az ezek alapján funkcionáló együttműködésüket, azonban mint látni fogjuk, a bűnügyi területen számításba vehető kooperációt nagyrészt még mindig a Rendőrség bizonyos szervei látják el.

Ez nem jelenti azt, hogy akár az egyik szerv akár a másik szerv fontosságát vagy éppen kisebb jelentőségét próbálnám meg hangsúlyozni, hanem épp arra próbálok az elkövetkező időben rávilágítani, hogy pontosan úgy, ahogy a gazdasági élet területén is napjainkban a kartell-szerű együttműködési formáknak van egyre inkább létjogosultságuk, úgy a rendészeti szervek együttműködése is a szoros összefogáson alapulva képzelhető csak el, hiszen ma már senki sem kérdőjelezi meg, hogy a bűnözők, illetve a bűnözők szervezetei is egyre nagyobb egységeket hoznak létre és az így megvalósuló munkamegosztásból adódó előnyöket kihasználva próbálnak meg egyre jobban szervezetté válni majd az így kialakított struktúrák segítségével kívánnak az elkövetett bűncselekményekből minél nagyobb nyereségre szert tenni.

Általában véve, a bel- és igazságügyek Amszterdam utáni közösségiesítése nagymértékben növelni fogja az átláthatóságot és a felelősségre vonhatóságot a bevándorlás, a menekültügy, a vízümpolitika és a polgári ügyekben való bírósági együttműködés vonatkozásában. Az átláthatóság szintje azonban valószínűleg alacsonyabb lesz azon ügyek kapcsán, melyek továbbra is a harmadik pillérben maradnak – azaz a rendőrségi együttműködés valamint a korrupció, a csalás és a pedofília elleni küzdelem területén.¹¹⁶

Igaz ugyan, hogy a Határőrség Bűnügyi és Felderítő Főosztálya, valamint az ORFK Interpol Magyar Nemzeti Iroda között már évekre visszamenőleg hagyományosan jó volt az együttműködés, amely különösen a szervezett bűnözés visszaszorítására irányuló erőfeszítések miatt alakult ki, azonban a Határőrség-Rendőrség vonatkozásában a bűnügyi területen történő együttműködés erősödése attól az időponttól számítható, amikor a Határőrséget feljogosították arra, hogy bizonyos bűncselekmények vonatkozásában eljáró szervként, pontosabban nyomozati jogkörrel rendelkező szervként funkcionáljon. Még ha érintőlegesen is, de nem szabad figyelmen kívül hagyni még a Vám-és Pénzügyőrség és az Adó-és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal jelenlegi szerepvállalását sem.

Jelenleg nyomozati jogkörrel továbbra is a Rendőrség és az Ügyészség rendelkezik, azonban bizonyos bűncselekmények vonatkozásában több kivétel van.

Az adó-, társadalombiztosítási csalás, ha azt nem az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal hatáskörébe tartozó adóra nézve követik el (Btk. 310. §), visszaélés jövedékekkel (Btk. 311. §), jövedéki orgazdaság (Btk. 311/A. §), jövedékekkel visszaélés elősegítése (Btk. 311/B. §), csempészet és vámorgazdaság (Btk. 312. §), visszaélés csekkel (Btk. 313. §), valamint az ezekkel a bűncselekményekkel összefüggésben elkövetett közokirat-hamisítás (Btk. 274. §), magánokirat-hamisítás (Btk. 276. §) és bélyeghamisítás (Btk. 307. §)

¹¹⁵ Simone White – Nicholas Dorn: Szabadság, biztonság és igazságosság: Büntetőjogi együttműködés az Európai Unióban – Bűnügyi Tudományi Közlemények 2. 14. o.

¹¹⁶ Simone White – Nicholas Dorn: im. 14. o.

nyomozását a Vám- és Pénzügyőrség végzi. A nemzetközi jogi kötelezettség megszegése (Btk. 261/A. §), a nemzetközileg ellenőrzött termékek és technológiák forgalmára vonatkozó kötelezettség megszegése (Btk. 287. §), az engedély nélküli külkereskedelmi tevékenység (Btk. 298. §), valamint a jövedéki termékre vagy vámárura elkövetett áru hamis megjelölése (Btk. 296. §), a szerzői és szomszédos jogok megsértése (Btk. 329/A. §) alapos gyanúja esetén a nyomozást a Vám- és Pénzügyőrség végzi, ha a bűncselekmény gyanúját a Vám- és Pénzügyőrség észleli.¹¹⁷

A jogellenes belföldi tartózkodás (Btk. 214. §), a tiltott határátlépés (Btk. 217. §), az embercsempészség (Btk. 218. §), a határjel-rongálás (Btk. 220. §) és úti okmány tekintetében elkövetett közokirat-hamisítás (Btk. 274. §) alapos gyanúja esetén a Határőrség is nyomozó hatóságként jár el, ha a bűncselekmény gyanúját a Határőrség észleli vagy a feljelentést, illetve bejelentést a Határőrségnél teszi meg.¹¹⁸

A jogosulatlan gazdasági előny megszerzése (Btk. 288. §), a számviteli fegyelem megsértése (Btk. 289. §), a csődbüntetés (Btk. 290. §), az adó-, társadalombiztosítási csalás, ha azt az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal hatáskörébe tartozó adóra vagy járulékra követik el (Btk. 310. §), a Munkaerőpiaci Alap bevételeit biztosító fizetési kötelezettség megszegése (Btk. 310/A. §), a társadalombiztosítási, egészségbiztosítási vagy nyugdíjjárulék fizetési kötelezettség megsértése (Btk. 310/B. §), a csalás, ha azt az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal hatáskörébe tartozó adóra, járulékra vagy költségvetési támogatásra követik el (Btk. 318. §), valamint az ezekkel a bűncselekményekkel összefüggésben elkövetett közokirat-hamisítás (Btk. 274. §) és magánokirat-hamisítás (Btk. 276. §) nyomozását az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal nyomozó hatósága végzi.¹¹⁹

Az, hogy a Határőrség is kapott nyomozati jogkört a fent felsorolt bűncselekmények vonatkozásában, annak nyilvánvaló oka az volt, hogy az említett bűncselekménytípusoknak az elsődleges megjelenési formái a határokon valósulnak meg és első lépcsőben a határőrizeti szervek munkatársai találkoznak velük.

3. Nyitás a kooperáció felé

Az 1989-es politikai rendszerváltozásnak köszönhetően a Rendőrség nemzetközi kapcsolatai is szélesedni kezdtek és már nem csak a volt szocialista blokk irányába kerestük a kapcsolatokat, hanem Nyugat-Európa, majd ezt követően más földrészek felé is nyitottunk. Ez a kapcsolatkeresés nyomon követhető mind jogszabály-alkotási szinten mind pedig szervezeti szinten is. 1993-ban kötöttük meg Németországgal a Szervezett bűnözés elleni kétoldalú megállapodásunkat, amelyet azóta újabb 30 követett és ezek között idén már Dél-Afrikával is hatályossá vált az egyezményünk. Amennyiben párhuzamot kívánunk állítani az EU szerződés idevágó pontjával, akkor ki lehet jelteni, hogy a büntető anyagi jog harmonizálása a szervezett bűnözés, a terrorizmus és a kábítószer-kereskedelem területén az Európai Közösség hatáskörébe került.

Szervezeti szinten pedig az egyik fontos lépésnek számított, hogy 1990. december 20-án 41 magyar IPA¹²⁰-tag megalakította a Magyarországi IPA-tagok Országos Egyesületét, amely célul tűzte ki, hogy önálló magyar szekciót alakít, és mint teljes jogú szervezet nyer felvételt a szervezetbe. Az Új-Zélandon megrendezett XIII.

¹¹⁷ 1973. évi I. törvény a büntetőeljárásról 16. § (3)

¹¹⁸ 1973. évi I. törvény a büntetőeljárásról 16. § (4)

¹¹⁹ 1973. évi I. törvény a büntetőeljárásról 16. § (5)

¹²⁰ International Police Association

Világkongresszus 1991. december 01-én önálló nemzeti szekcióként ismerte el a magyar szervezetet, és mint teljes jogú szervezetet 52. tagországgként felvette a nemzetközi szervezetbe. Ezt követően az országos egyesület 1992. január 22-én megtartott küldöttgyűlése hivatalosan is kinyilvánította az IPA önálló magyar nemzeti szekciójának megalakulását.

1993-ban osztrák-magyar együttműködési keretek között Budapesten megalakult a Közép-európai Rendőrákadémia (KERA) is, és működését multilaterális megállapodás alapján kezdte meg. A KERA rangját és elismertségét jelzi az a tény is, hogy az akadémiát irányító, a képzés alapelveit meghatározó elnökségben a résztvevő országokat államtitkárok és magas rangú rendőri vezetők képviselik.

1995-ben nyitotta meg kapuit az ILEA¹²¹, mely az amerikai FBI első kelet-európai adaptált változata a rendőrképzés terén. 2000-ben pedig már FBI szakemberek is hazánkba érkeztek és tapasztalataikkal járultak hozzá a szervezett bűnözés elleni (különösen az orosz ajkú szervezett bűnözés elleni) küzdelemhez. Ehhez kapcsolódik a Belügyminisztérium Nemzetközi Oktatási Központjának 1999. július 1-i alapítása.

4. Magyarország kapcsolattartó pontja

Az Európai Unió elvárása, hogy minden országnak legyen egy olyan kapcsolattartó pontja, amelyhez a különböző bünyügyi vonatkozású információk lekérdezése esetén fordulni lehet és ugyanakkor ez a kapcsolattartó pont (nemzeti kontaktpont) mindenki számára egységes és ismert legyen. Ennek előnye, hogy nem kell külön-külön keresgélni azt a szervet, amely az egyes megkeresések teljesítésére hatáskörrel rendelkezik, hanem ez a feladat a mindenkori kapcsolattartó szervre van bízva. Ez a szerkezeti felépítés nagymértékben leegyszerűsíti és felgyorsítja az együttműködést, ami természetesen nem jelenti azt, hogy fel kellene adni a már jól bevált közvetlen kapcsolattartás lehetőségét bizonyos speciális szervek esetében vagy akár a határmenti megyék vonatkozásában a határmenti együttműködés tekintetében. Még hatályban van az országos rendőrfőkapitány bünyügyi helyettesének 5/1993-as intézkedése is, amely az ORFK Szervezett Bűnözés Elleni Szolgálatot (ma már Szervezett Bűnözés Elleni Igazgatóság), az ORFK Gazdaságvédelmi Főosztályt, az ORFK Bünyügyi Technikai Osztályt, az ORFK Bűnmegelőzési Osztályt a hatáskörükbe tartozó ügyekben, valamint a határmenti megyei főkapitányságok bünyügyi szerveit ruházza fel a közvetlen kapcsolattartás jogosultságával. Fontos, hogy a kapcsolattartási lehetőségeket a mindenkori célszerűségi szempontoknak megfelelően kell kialakítani. Ilyen célszerűségi szempontnak lehet például tekinteni, amikor a késedelem veszéllyel jár vagy esetleg abban az esetben, amikor az operatív együttműködésben fontos szerepe lehet annak, hogy bizonyos információk minél kevesebben személy számára váljanak hozzáférhetővé. Az említett esetekben is fontos azonban, hogy a kapcsolat felvételéről utólag is tájékoztassák a nemzeti kontaktpontot, hiszen csak így tudja betölteni az információs központ funkcióját. Ilyen célszerűségi szempont szolgált az osztrák-magyar határon felállított közös kapcsolattartási szolgálati hely mellett, melyet jelenleg egy Kormányrendelet szabályoz, azonban mindkét fél szándékában áll egy magasabb szintű együttműködésben szabályozni a két ország ilyen irányú igényét is.

A már említettek alapján az Európai Unió elvárásainak és egyben a kor követelményeinek megfelelően került felállításra 2000. február 1-i dátummal az Országos

¹²¹ International Law Enforcement Academy

Rendőr-főkapitányság Bűnügyi Főigazgatóságán belül a Nemzetközi Bűnügyi Együttműködési Központ (NEBEK), mely ettől az időponttól kezdődően hivatott a nemzeti kontaktpont szerepét betölteni.

Az alapötletet valójában az Európai Unióhoz és ezáltal az Europolhoz történő csatlakozási szándékunk adta, hiszen az Europol egyezmény pontosan meghatározza, hogy minden egyes tagállamnak létre kell hoznia a saját Europol Nemzeti Egységét¹²², ezen keresztül működnek együtt és egyben felelősek az információk fogadásáért és továbbításáért.

Ennek fényében Magyarország egész nemzetközi kapcsolattartását erre az új alapra kellett helyezni, amihez további adalék volt, hogy 1998. május 29-én az Európai Unió országai valamint a Közép- és Kelet európai országok aláírták a *A csatlakozás előtti megállapodás a szervezett bűnözés elleni harcban* című dokumentumot, amelyben többek között hitet tettek a szervezett bűnözés elleni küzdelem mellett és vállalták, hogy csatlakozni fognak az Europol egyezményhez és megalakítják az előbb már említett nemzeti egységeiket.

A szervezet jelentőségét mi sem mutatja jobban, mint az hogy a jogalkotó fontosnak ítélte ezen egység munkájának törvényi szabályozását és ezért az Országgyűlés 1999. június 1-én elfogadta az Európa Unió bűnüldözési információs rendszere és a Nemzetközi Bűnügyi Rendőrség Szervezete keretében megvalósuló együttműködésről és információcseréről szóló 1999. évi LIV. törvényt.

A szabályozás pontosan kimondja, hogy ennek a törvénynek a hatálybalépésétől kezdve a NEBEK a kapcsolattartási pont a hazai és a külföldi szervek vagy szervezetek között.

A magyar bűnüldöző szerv a nemzetközi bűnüldözési szervezettel folytatott együttműködése során a Rendőrség szervezetébe tartozó Nemzetközi Bűnügyi Együttműködési Központ útján továbbít adatot, információt, illetőleg kezdeményez adat-, illetve információigénylést vagy egyéb intézkedést¹²³.

A szövegezésből látható az is, hogy a törvény nem kifejezetten csak a Rendőrséget nevezi meg az adatscere vonatkozásában, hanem összességében a magyar bűnüldöző szerveket. Ez a megközelítés pedig az összes nyomozati jogkörrel rendelkező egységet magába foglalja és így ezen a területen feloldja a szigorú megkülönböztetést a különböző hazai szervek között, ami teljes mértékben összhangban van a büntetőeljárás törvényünk rendelkezéseivel.

A NEBEK két évvel ezelőtt négy osztállyal kezdte meg a működését: a Nemzetközi Információs Osztály, az Interpol Magyar Nemzeti Iroda, az Europol Projekt Iroda és a Nemzetközi Osztály, melyek az Interpol MNI kivételével az utóbbi hónapokban módosultak és ezáltal a feladatok is bővültek.

5. Az Europol Nemzeti Iroda

Először a jelenleg talán legfontosabb, de mindenképpen a legaktuálisabb osztály ismertetésével kezdeném a részletes bemutatást.

¹²² Europol National Unit (ENU) = Europol Nemzeti Iroda

¹²³ Az 1999. évi LIV. tv. Az Európai Unió bűnüldözési információs rendszere és a Nemzetközi Bűnügyi Rendőrség Szervezete keretében megvalósuló együttműködésről és információcseréről

2000-ben még mint Europol Projekt Iroda néven két fővel állt fel egy új egység, amely teljes egészében az uniós csatlakozás előkészületeire figyelemmel és az ehhez szükséges elvárásoknak megfelelően jött létre (ismeretes, hogy az Europolhoz tartozó országoknak Európai Unió tagállamoknak is kell lenniük). Ez főszabály szerint igaz is, azonban 1998-ban elfogadásra került a már hivatkozott előcsatlakozási megállapodás, amely egy közeljövőben létrehozandó megállapodás lehetséges kereteit villantotta fel.

„Ez a megállapodás új helyzetet teremt a bel- és igazságügyi együttműködés területén, és rendkívül nagy előrelépést jelent a csatlakozás egész folyamatában. A feltételek teljesülése esetén ugyanis lehetővé teszi hazánk számára az Europollal való együttműködés megkezdését már a taggá válást megelőzően. Ehhez azonban szükséges az Europol Egyezmény előírásainak előzetes teljesítése is, melyek integrált bűnüldözési adatbázisok létrehozását és koordinált bűnüldözési információcserét irányoznak elő a szervezett bűnözés elleni fellépésben.

Az Egyezményben megfogalmazott elvek és eljárások harmonizációja felé tett első lépés e törvény, amely kapcsolódik a Nemzetközi Bűnügyi Együttműködési Központ (a továbbiakban: NEBEK) létrehozásához. Ennek megfelelően törvényi szinten szabályozza a NEBEK útján megvalósuló nemzetközi információcserét¹²⁴.”

Az Európai Unió bűnüldözési szervezete, az Európai Rendőri Hivatal (Europol) felállítását az 1992. február 7-én aláírt Maastrichti szerződésben határozták el. Székhelye Hágában van és 1994. január 3-án jogelődje, az EDU (Europol Drug Unit) Europol Kábítószerellenes Egység tevékenysége indult meg, majd később az EDU-t magába olvasztva, az Europol 1999. július 1-én elindította a teljes körű működését.

Az Europol hatásköre kiterjed:

- az illegális kábítószer-kereskedelem,
  - a terrorizmus,
  - az illegális embercsempészet és ezek részvételével végrehajtott bűncselekmények,
  - az emberkereskedelem, gyermekpornográfia,
  - a gépjárművek elleni bűncselekmények, illegális gépjármű-kereskedelem,
  - pénz- és fizetőeszközök hamisítása
  - az EURO-val kapcsolatos bűncselekmények,
  - a nukleáris és radioaktív anyagok illegális kereskedelme, illetőleg
  - az ezekhez kapcsolódó bűncselekmények
- felderítésére és megelőzésére.

Az Europol szervezetének és működésének figyelembe vételével és azokkal összhangban került sor a tárgyalások megkezdésére hazánk és az Europol között annak érdekében, hogy még a csatlakozás előtt lehetővé váljon egy minél mélyebb szintű együttműködés.

Az együttműködés-tervezet szövegének elkészítése és parafálása után a Magyar Köztársaság és az Európai Rendőrségi Hivatal (Europol) 2001. október 4-én Budapesten kötötte meg az Együttműködési Megállapodást, mely megállapodás 2001. november 16-án

¹²⁴ 1999. évi LIV. tv. indokolása

már hatályba is lépett.¹²⁵ Az együttműködés természetesen az Europol feladataihoz és működési elveihez igazodik, ezért ennek érdekében taxatív meghatározásra kerültek azok a kiemelt bűncselekmény kategóriák, amelyekre az együttműködés kiterjed.

Ennek megfelelően és a magyar szabályozással összhangban a következő bűncselekmény kategóriák kerültek megállapításra:

- tiltott kábítószer-kereskedelem
- nukleáris és radioaktív anyagok illegális kereskedelme
- az illegális bevándorlók csempészete
- emberkereskedelem
- gépjárműbűnözés
- pénz és fizetőeszköz hamisítása
- a fentiekhez kapcsolódó pénzmosás
- valamint az ún. kapcsolódó bűncselekmények.

Feladatainak teljesítése érdekében az Europol egy komputerezált információs rendszert üzemeltet. Az információs rendszerbe a nemzeti egységek és az összekötőtisztek által képviselt tagállamok közvetlenül vihetnek be adatot. A rendszerbe az Europol is közvetlenül viheti be egy harmadik szerv vagy állam által szolgáltatott adatot¹²⁶.

Az osztály feladatai meghatározásánál figyelembe kellett venni az Europol központ, valamint más országok nemzeti egységeinek szabályozását is és ezekhez viszonyítva kerültek illetve kerülnek meghatározásra a tevékenységi körök is. Míg az Europol Projekt Iroda legfőbb feladata még az előkészítés volt, a megállapodás megkötése után a magyar Europol Irodának teljes egészében meg kell felelni az Europol elvárásainak, hiszen csak így teremthető meg a kompatibilitás az irodák között, illetőleg csak ez jelenthet biztosítékot az egységes munkavégzésre, valamint ez nyújthat kellő biztosítékot mindkét fél számára az információk (törvényben szabályozott) gyors, zökkenőmentes és biztonságos kezelése vonatkozásában.

Az osztály feladatai ellátása során:

1. ellátja az Europol feladataival kapcsolatos teendőket,
2. kezeli az Europol egyezményben meghatározott bűncselekményekkel kapcsolatban érkező adatokat (akár nyílt, akár operatív ügyekben),
3. közreműködik az Europollal kialakítandó együttműködés lebonyolításában,
4. kapcsolatot tart a BM EU Integrációs Irodájával,
5. kapcsolatot tart az Európai Unió budapesti képviselőjével, illetve
6. közreműködik a PHARE programok lebonyolításában.

Az Europol működési keretei meghatározását megelőzően az államok teljesen eltérő módon kívánták az együttműködést szabályozni. Voltak olyanok, amelyek egy igen korlátolt információtovábbító szerepet szántak volna a szervezetnek és voltak olyanok is, különösen Németország, akik akár addig is elmentek volna, hogy nyomozati jogkörrel is rendelkezzenek az itt szolgálatot teljesítő nyomozók. Az ilyen teljes körű, már-már szupranacionális szerepkörrel felruházott hivatalt a többség azért nem látott volna igazán szívesen, hiszen az a joghatóság igen nagymértékű feladásával járt volna, valamint igen

¹²⁵ 2001. évi LXXXIX. törvény a Magyar Köztársaság és az Európai Rendőrségi Hivatal között Budapesten, 2001. október 4-én aláírt Együttműködés Megállapodás kihirdetéséről.

¹²⁶ Nyíri Sándor: Az Europol szervezete és működési elvei Belügyi szemle, 1997/2. 19. o.

nagy ellenállást váltott volna ki a lakosság körében. Az, hogy ez az együttműködés milyen mértékben fog tágulni vagy esetleg más irányt venni most elég nehéz lenne megmondani.

A kérdés az, hogy megállhat-e ez a kooperáció az információcsere, a közös akciók vagy esetleg az Europol egyesített adatbázisainak gyakorlatánál, azoknál az együttműködési formáknál, amelyeket a schengeni szerződés biztosít, avagy a jövő egy európai szövetségi rendőrségé, az Unióra kiterjedő hatáskörökkel és illetékességgel, az egyes országok szuverenitását tovább korlátozó közjogi hatalommal¹²⁷.

Annyi azonban valószínű, hogy mindenképpen a jogkörök kiszélesítése lesz a jövő útja, hiszen az élet más területein már igen nagyfokú a harmonizáció és ebből a folyamatból valószínűleg a jelenleg még harmadik pilléres együttműködés sem maradhat ki. Erre egy nagyon jó példa az Európai elfogatóparancs elfogadása irányában történő nyomás, azonban jelen pillanatban Olaszország tanúsítja a legnagyobb ellenállást ezzel kapcsolatban..

6. A Nemzetközi Információs Osztály

A következő osztály a Nemzetközi Információs Osztály, amely szintén egy teljesen új apparátusként jött létre a Központ 2000. évi létrehozásakor.

Ez az az egység, amely ügyeletként működve 24 órás elérhetőséget biztosít a hét bármely napján. Ennek következtében a Nemzetközi Információs Osztályon keresztül akármelyik rendőri egység, bármely külföldi országgal gond nélkül és azonnal kapcsolatba tud lépni elsődlegesen írásos formában, de sürgős esetekben akár telefonon is. Ez a gyors kapcsolatteremtés köszönhető annak, hogy az itt szolgálatot teljesítők a napnak mind a 24 órájában kommunikációképesek az Unióban leggyakrabban használt angol, francia és német nyelven, ami úgy gondolom, hogy jelenleg egyedülálló a magyar rendőri szervezeten belül.

Az osztály hozzáféréssel bír az Interpol központi nyilvántartásaihoz, kapcsolata van egyes országok körözési rendszereivel – szintén Interpol kapcsolaton keresztül – valamint jogosult a svájci nemzeti gépjármű körözési rendszerben közvetlenül keresni. 2000. áprilisa óta pedig megnyílt USA és Kanada gépjármű-körözés adatbázisában történő keresés lehetősége.

Az Interpol körözési rendszer elnevezése az un. ASF (Automatic Search Facility), amely magában foglalja a gépkocsi, a műkincs, a személy és az Interpol dokumentációiban történő keresést is. Ezen a rendszeren belül a gépkocsi körözési adatbázishoz jelenleg 57 ország csatlakozott, ami azt jelenti, hogy mind az 57 ország vonatkozásában optimális esetben azonnal (1-5 perc) meg lehet állapítani, ha az ellenőrizni kívánt gépkocsit valamelyik tagországban körözik. Erre az ellenőrzést kérő szerv 5-10 perc alatt akár a választ is megkaphatja.

Az ASF adatbázisába jelenleg hetente kerülnek átemelésre a magyar gépkocsik körözési adatai, a távlati tervekben azonban már szerepel a napi frissítés megvalósítása.

Sajnos jelen pillanatban teljes kapacitással a rendszer csak a gépkocsi körözések esetében használható, minthogy a személyek és a műkincsek vonatkozásában technikai problémák miatt közvetlenül nem tudunk adatokat lekérdezni.

¹²⁷ Finszter Géza: Rendőrségek a XXI. században – Belügyi Szemle 2000/1 70. o.

6.1. A Schengeni csatlakozási szándék és a SIRENE¹²⁸ Projekt Iroda

Az elmúlt időszakban lényeges változás történt Nemzetközi Információs Osztály feladataiban is, amely szorosan összefügg a Schengeni Információs Rendszerhez¹²⁹ történő csatlakozási szándékunkkal. A SIRENE Projekt Iroda alosztály jogállással a Nemzetközi Információs Osztály alá került.

A SIS tulajdonképpen három részből áll. A Központi Egység (CSIS), amely biztosítja a nemzeti végpontokat az adatállománnyal, a Nemzeti Információs Rendszer (NSIS), amely az egyes országok által kezelt adatállományt tartalmazza, valamint a SIRENE Iroda, amely tulajdonképpen az ügyforgalmat és a koordinációt bonyolítja. Már évek óta, az EU csatlakozás fényében szemünk előtt lebeg annak a lehetősége és kötelezettsége, hogy egyszer a SIS-hez kapcsolódjunk.

Bár ennek egyre közelebbi a realitása, azonban azzal is számolnunk kell, hogy a jelenlegi ún. Schengen I rendszer nem alkalmas több ország adatainak a kezelésére¹³⁰. Ezzel természetesen az üzemeltető országok is tisztában vannak, és ezért vették tervbe a kibővített Schengen II számítástechnikai rendszer kifejlesztését, amely elméletileg jóval nagyobb adatbázis kezelésére lesz képes és így az Európai Unióhoz újonnan csatlakozó országok is alkalmasak lesznek arra, hogy a rendszerbe bekapcsolódjanak. Az EU-ba újonnan belépő országok kötelesek csatlakozni a már említett SIS II-höz, mely kötelezettséget az Amszterdami szerződés is deklarált.

Az elképzelések szerint ez egy teljesen újonnan kifejlesztett rendszer lesz és az adatállomány 4 újabb kategóriával is kibővül és ezen felül a tervek szerint több szervezet is hozzáférési jogosultságot fog kapni, így többek között az igazságügyi szervek, a biztonsági szolgálatok, menekültügyi hivatalok, valamint az Europol is.

Az integrációval szorosan összefügg az a „híd” szerep is, amelyet hazánknak a csatlakozással egyidőben fel kell vállalnia, hiszen valószínűleg nem minden keleti és déli szomszédunk fog velünk együtt csatlakozni az Unióhoz, így majd mi jelenthetjük a kapcsolatot a rendőri együttműködés területén is az EU és a keleti országok között.

Ezért lesz legalább ilyen fontos tényező, hogy a szomszédos országok közül melyek válnak Magyarország tagságával egyidejűleg vagy esetleg már azt megelőzően a schengeni térség részévé, miután az így létrejövő „belső határ” jelentős mértékben csökkentené a határőrizettel összefüggő feladatokat (pl. embercsempészet elleni fellépés), ugyanakkor kibővítené a schengeni típusú rendőrségi együttműködés (figyelés, forró nyomos üldözés) elvi lehetőségét. Valószínűleg Szlovénia, Horvátország és talán – az utóbbi időszak fejleményei alapján – Szlovákia kerülhet ebbe a körbe.

7. Az Interpol Magyar Nemzeti Iroda

Az Interpol Magyar Nemzeti Iroda továbbra is kiemelkedő szerepet tölt be a nemzetközi együttműködésben és azon belül is kifejezetten a nyílt információk cseréjére vonatkozóan. Sajnálatos tény, hogy az ötvenes évek politikai változásai miatt kiléptünk a szervezetről, így ezen a területen is jelentős lemaradással kellett számolnunk. Ismételt

¹²⁸ Supplementary Information Request at the National Entries – SIRENE

¹²⁹ Schengen Information System – SIS = Schengeni Információs Rendszer

¹³⁰ A jelenlegi rendszer 18 ország befogadására alkalmas, melyből 15 az EU tagállama, plusz Izland és Norvégia. Az egyetlen fennmaradó hely valószínűleg már nem lesz kiadva.

csak 1981-ben, 133. tagországgként csatlakoztunk az Interpol szervezetéhez, annak ellenére, hogy 1923-ban mi is alapító tagok voltunk.

A tényleges munkavégzés pedig csak 1982-ben kezdődhetett meg az ORFK szervezeti keretein belül. Erről az osztályról nem hiszem, hogy szükség lenne túl részletesen szólni, hiszen annak működésével ma már szinte mindenki tisztában van, így elég csak azokat a jellemzőket megemlíteni, amely alapján érzékeltethető, hogy mennyire megfelelően illeszkedik ebbe az új szervezeti rendszerbe az Iroda.

Az Interpol szervezetének jelenleg 179 ország a tagja a központja Lyon-ban működik és az 1923-évi alapítása óta látja el a nemzetközi rendőri együttműködés feladatait.

A szervezet 1956-ban új nevet kapott: International Criminal Police Organization (ICPO)/Interpol, az Interpol elnevezés pedig a központ távirati címének rövidítéséből adódott.

Az Interpol célja biztosítani és elősegíteni a lehető legszélesebb kölcsönös segítségnyújtást minden bűnügyi rendőri szerv között a különböző országokban érvényes törvények keretein belül és az „Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatának” szellemében. Létrehozni és továbbfejleszteni minden olyan intézményt, amely hozzájárulhat a köztörvényes bűncselekmények hatékony megelőzéséhez és visszaszorításához¹³¹.

A NEBEK létrejöttével az Interpol feladatai lényegében nem változtak meg, némely területen azonban bővültek, néhol pedig átalakultak, de a legfontosabb momentumnak a törvényi szinten történő szabályozás tekinthető.

Ezt emeli ki a törvény indoklása is:

A magyar bűnüldöző szerv a nemzetközi bűnüldözési szervezettel folytatott együttműködése során a Rendőrség szervezetébe tartozó Nemzetközi Bűnügyi Együttműködési Központ (a továbbiakban: NEBEK) útján továbbít adatot, információt, illetőleg kezdeményez adat-, illetve információigénylést vagy egyéb intézkedést.

Az Interpol-lal történő együttműködés során a Rendőrség a szervezet alapszabálya és működési elvei szerint folytat információcserét a tagországgal és az Interpol Főtitkárságával. Az Interpol tagság nemzetközi kötelezettségvállalásnak minősül.

A törvény ezen rendelkezése egyúttal pótolja azt a hiányt, amely az Interpol keretében történő együttműködés hazai szabályozatlanságában eddig fennállt. Az Interpol-együttműködés ugyanis nem nemzetközi szerződésből, hanem nemzetközi szervezeti tagságból fakadó kötelezettségvállalást jelent, amelynek jogszabályi háttere eddig nem volt megfelelően és egyértelműen biztosított¹³².”

Az Interpol MNI tehát továbbra is:

- ellátja az Interpol tagországoiktól (beleértve a hazai szerveket is) érkezett megkeresések teljesítését,
- kiadja a személy- és tárgykörözéseket
- végrehajtói szinten ellátja az eljárási jogsegély, a kiadatás és a személyek tranzitszállításával kapcsolatos feladatokat az 1996. évi XXXVIII. tv. alapján (a felsoroltakkal feladatok teljesítését az Igazságügyi Minisztériummal illetve a Legfőbb Ügyészséggel együttműködve látja el),
- részt vesz különböző szakmai konferenciákon Magyarországon és külföldön egyaránt,
- összegzi a nemzetközi tapasztalatokat és értékeli a bűnözés alakulását.

¹³¹ Interpol-Alapszabályzat 2. cikk.

¹³² Az 1999. évi LIV. tv. indoklása

Az Iroda az 1999. évben összesen 24.871 ügyben 46.808 beérkezett megkeresés alapján folytatott nemzetközi bünyügyi együttműködést.

8. A Nemzetközi és Integrációs Osztály

A rend kedvéért meg kell említeni még ezt az osztályt is annak ellenére, hogy a témánk szempontjából talán a legkisebb jelentőséggel bír, azonban az integrációs elképzelésekbe szervesen illeszkedik és mint ilyen az egész szervezet munkáját segíti.

A Nemzetközi és Integrációs Osztály¹³³ az ORFK nemzetközi kapcsolatrendszerével összefüggő feladatokat látja el és mint ilyen, ennek keretében:

- szakmai utazásokat szervez és előkészíti a nemzetközi tárgyalásokat,
- tartja a kapcsolatot a Magyarországra akkreditált külföldi és a külföldön dolgozó magyar diplomatákkal,
- értékeli az egyes országokkal történő együttműködést,
- előkészíti az együttműködés további lépéseit,
- nemzetközi projektek szervezésében vesz részt,
- delegációk utazását, látogatását szervezi,
- tolmácsolási és fordítási feladatokat lát el.

9. Az összekötőtisztek rendszere

Az előbbi pontnál egy sokkal fontosabb szervezeti struktúrához érkeztünk el, ami tulajdonképpen az összekötőtiszti rendszer meghonosítását jelentette Magyarországon.

Eddig az időpontig hazánkban ez a fajta szervezeti megoldás nem volt jelen, így akár ennek a létrehozását korszakalkotó változásnak is nevezhetnénk. Az összekötőtiszti rendszer előzményét az Europol Kábítószer Egység (EDU) működésének megindulásától tudjuk igazán érdemben nyomon követni, hiszen, amíg az Europol nem kezdte meg a tevékenységét, ideiglenes megoldásként már 1994. 01. 03-tól egy korlátozott feladatkörrel – a kábítószeres bűncselekmények vonatkozásában – a fenti névvel létrehozott egység látott el meghatározott feladatokat, előkészítő tevékenységet a későbbi Europol működésének megkönnyítése céljából. Bizonyos célszerűségi elveket alapul véve kerültek kiküldésre összekötők azokba az országokba, ahol az együttműködés addig nem volt igazán kielégítő. Az, hogy kábítószer vonalon történtek az első lépések, annak tudható be, hogy az említett időszakban fokozottan erősödött az európai kábítószer-kereskedelem és az addig alkalmazott együttműködési formák már nem hoztak kielégítő eredményeket.

Az összekötőtiszti hálózat rövid idő alatt a legsikeresebb eszköznek bizonyult a nemzetközi bűnözés elleni harcban. Alapjául szolgált annak a felismerésnek (ma már alapelv), hogy szervezet ellen csak szervezettel, hálózat ellen csak hálózattal lehet felvenni a harcot. Az Europol struktúrájába az összekötők beépítése ennek a felismerésnek az eredménye.¹³⁴

¹³³ A NEBEK megalakulásától ez év februárjáig Nemzetközi Osztály néven, előtte pedig az ORFK Hivatalánál Küllkapcsolati Osztály néven működött

¹³⁴ Eördögh Árpád: Egységes belbiztonsági és jogi térség Európában, 309. old, szerk.: Masika Edit – Harmati Gergely ISM – Budapest, 1999

Az Europol tagállamok legalább egy, de most már inkább kettő vagy több összekötőtisztet helyeznek el a központban, akiket azonban az Europol Nemzeti Egységek irányítanak és a küldő állam törvényeinek szellemében tevékenykednek. Ez az adott helyzetben garanciát is biztosít a személyes adatok kezelésére vonatkozó információkat tekintetében.

Az Europolhoz küldhető összekötő tisztviselők számát az Igazgató Tanács egyhangú döntéssel határozza meg, ez a döntés bármikor megváltoztatható. Ha jelen egyezmény meghatározott rendelkezései másképp nem rendelkeznek, az összekötő tisztviselőkre a küldő tagállam nemzeti joga vonatkozik.¹³⁵

Az összekötőtiszteknek segíteniük kell az Europol és a vezénylő nemzeti egység közötti információcserét azzal, hogy

- a vezénylő nemzeti egységből érkező információt továbbítják az Europolhoz,
- továbbítják az Europoltól érkező információkat a nemzeti egységekhez,
- együttműködnek az Europol tisztviselőivel, információt és tanácsot adnak a vezénylő államot érintő kérdésekben.¹³⁶

Ezen túlmenően az Europolnak is meg van az a joga, hogy önállóan küldjön összekötőket a tagországokhoz, illetőleg azon nemzetközi szervezetekhez, amelyekkel az Europolnak együttműködési megállapodása van.

Ezt a szisztémát többé-kevésbé átvette az időközben (1999) létrejött SECI bünyügyi vonatkozású szervezete is, mely az információcserét szintén az Europolnál bevezetett összekötőtiszt rendszer alkalmazásával valósítja meg.

Ennek a struktúrának további előnye, hogy közvetlenebbé teszi az információcserét, ami ezáltal egyben gyorsabbá is válik. Ezen túl, tekintettel arra, hogy minden összekötőtiszt jól ismeri a saját jogrendszerét és szabályozóit, kielégítően tudja képviselni a küldő állam megfelelő szakmai érdekképviselését. Az információcserén és az operatív akciók lebonyolításához szükséges segítségnyújtáson túl értékeléseket és bünyügyi elemzéseket is készít, ami segíti mind a fogadó, mind a küldő ország munkáját. Ez ma már igen kifinomult módszerrel teszi lehetővé a rendszert alkalmazó országok tekintetében a nyílt és az operatív bünyügyi információk cseréjét és a nyomozások koordinálását.

A fenti rendszer logikáját követve érdekes megoldásnak látszott, hogy nemcsak más országból¹³⁷ lehet csak összekötőt küldeni egy szervezethez, hanem országon belül¹³⁸ is az egyik szervtől a másikhoz.

Ezt a logikát követve először a Határőrségtől majd később a Vám-és Pénzügyőrségtől került sor összekötő küldésére a NEBEK-hez. Tervbe volt véve az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal összekötőjének áthelyezése is, hiszen a már említett törvényi rendelkezés ezt a szervet is felruházta nyomozati jogkörrel, azonban a nemzetközi vonatkozású ügyek mennyisége ezt eddig nem indokolta. Mivel az ügyek száma úgy kívánta és a rendszer hazai vonatkozásban is sikeresnek bizonyult, ezért két hónappal ezelőtt a Határőrség egy második összekötő küldése mellett tette le a voksát.

A fentiekén túl a NEBEK-nél elhelyezésre került az első külső összekötő tiszt is (Olaszországból), amelyet feltehetően újabbak is követnek majd a jövőben. Az, hogy az

¹³⁵ Europol egyezmény 5. cikk. (1)

¹³⁶ Nyíri Sándor: Az Europol szervezete és működésének elvei, 19. oldal, BM Szemle, 1997/2

¹³⁷ Külső összekötő

¹³⁸ Belső összekötő

első külföldi összekötő a NEBEK-hez került, annak az a jelentősége, hogy eddig az összekötőtiszt feladatokat a különböző diplomáciai státuszban¹³⁹, a nagykövetségeken dolgozó szakemberek látták el, akiktől azonban nem minden esetben volt elvárható, hogy kizárólag a gyakorlati munkát segítsék, hiszen emellett a rendőr-diplomáciával kapcsolatos feladatok is rájuk hárultak. Az új rendszer létrejöttével a rendőr attasénak nevezett beosztások természetesen továbbra is megmaradnak, azonban napjaink tendenciája az, hogy a szorosabb szakmai együttműködést most már az összekötőtisztek biztosítsák. Ez a folyamat az általunk külföldre kiküldött összekötők esetében is érzékelhető, hiszen már Németországban és az Europol hágai központjában is dolgozik egy-egy összekötőtisztünk, valamint a Vám-és Pénzügyőrség által kiküldött összekötőtiszt tevékenykedik a SECI központjában Bukarestben, majd valószínűleg szeptembertől az Europolnál, Hágában is.

10. Összegzés

Egyértelműen látható, hogy ez az időkeret nem elégséges a szervezet részletes körbejárására, azonban mindenképpen hasznos keretként vagy iránymutatásként szolgálhat abból a célból, hogy ötleteket kapjunk ahhoz, hogy a már meglévő együttműködést hogyan fejlesszük, esetleg milyen módon tehetnénk jobbra, melyek azok a területek, ahol még kiaknázatlan lehetőségek várnak minket. Ez annál is inkább sürgető, hiszen úgy tűnik még mindig lemaradásban vagyunk a kapcsolatteremtésben, bár az is igaz, hogy csak a felületes kapcsolatok mennyiségi növelésének semmi haszna nem lehet, miután ez nem valósítja meg a divatos szóval élve profitorientált kooperációt. A profit a mi esetünkben a minél több felderített és még inkább bírósági ítélettel vagy felmentéssel zárult ügyet jelenti. Mondhatjuk azt, hogy ha már eggyel több súlyos bűncselekmény elkövetőjét sikerül tetten érni, akkor ezzel is előreléptünk, ami talán igaz is, de én nem osztom ezt a véleményt, és nem osztom különösen a nemzetközi együttműködés szereplőinek esetében. Ez egyrészt nem lehet eredmény egy közel 50.000-es ügyforgalmat lebonyolító szervezet esetében, hiszen százalékosan az eggyel több tényleg csak csepp lenne a tengerben, és nem osztom ezt a véleményt azért sem mert a nemzetközi szervezett bűnözés esetében pregnánsan bizonyított, hogy amennyiben akár egy szereplő is kiesik a bűnözői láncból, annak a helyére azonnal új vagy még inkább új szereplők lépnek.

És amennyire bonyolult, szövevényes az összefonódás a bűnözői csoportok között, éppilyen összefonódás szükséges a Rendőrség, Határőrség és egyéb nyomozati jogkörrel rendelkező szervezetek között, csupán akkora eltéréssel, hogy ennek a kapcsolódásnak legalább valamilyen szinten átláthatónak kell lennie. Ezzel az összefogással talán majd nem érezzük magunkat Don Quijotéknak ebben a tágra nyílt világban.

---

¹³⁹ Elsősorban belügyi attasék